

Asia: 801/40.02.00/2015

Ehdotus sotilastiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi (työryhmän mietintö)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Puolustusministeriö on pyytänyt lausuntoa työryhmän mietinnöstä ehdotukseksi sotilastiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi.

Lausunto

Verohallinto kannattaa työryhmän mietinnössä ehdottamaa sääntelyä.

Työryhmän ehdotuksilla on vain vähäisiä vaikutuksia Verohallinnon toimintaan. Jatkotyössä olisi hyvä täsmentää ehdotuksen 108 ja 109 §:n mukaisia sotilastiedusteluviranomaisen tiedonsaantioikeuksia. Ehdotuksen 44 §:n mukaisesti tässä ehdotuksessa tarkoitettulle tietolähteelle maksettavan palkkion veronalaisuudesta säädetään erikseen. Palkkion veronalaisuuden arvioinnissa pitää ottaa huomioon myös mahdollisuus suojata tietolähteen henkilöllisyyttä verotuksen toimittamisessa. Tuloverolain 92 b §:ssä säädetään vihjepalkkioiden verovapaudesta. Tämän sääntelyn yhteydessä ei ole arvioitu sen soveltumista tietolähteelle maksettavaan palkkioon.

Verotustiedot ovat verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 1 ja 4 §:n nojalla salassa pidettäviä. Verotustietojen käsittely muuta kuin verotusta varten edellyttää täsmällistä sääntelyä. Lisäksi on syytä arvioida onko tiedonsaantioikeuteen tarpeen liittää tiedonsaantia koskevia rajoituksia kuuden ehdotetun 109 §:n viittausta todistamiskieltoon.

Ehdotuksen mukaisesti sotilastiedusteluviranomaisella olisi 108 §:n nojalla oikeus saada muun muassa verotustietojärjestelmän tietoja ehdotetussa laissa säädettyjä tehtäviä varten ja rekistereiden ylläpitämiseksi. Verotuksen tietojärjestelmässä on tietoja sekä yrityksistä että

luonnollisista henkilöistä ja tässä muodossa tiedonsaantioikeus kohdistuu kaikkiin Verohallinnossa oleviin verotustietoihin. Ehdotuksesta ei ilmene tarkemmin minkä tyyppiset verotustiedot olisivat välttämättömiä tai tarpeellisia. Lainkohdan perusteluissa todetaan kuitenkin, että kysymys olisi aina tiedustelutoiminnan kannalta välttämättömistä tiedoista. Tiedustelutoiminta on luonteeltaan sellaista, että Verohallinnolla ei ole mahdollista arvioida ovatko pyydettyt tiedot tarpeellisia tai välttämättömiä. Verohallinto ehdottaa, että säädöksessä todettaisiin että oikeus koskee rekisterin ylläpidon ja tiedustelutehtävien kannalta välttämättömiä tietoja. Lisäksi olisi hyvä todeta, että välttämättömyyden arvioi sotilastiedusteluviranomainen. Tämä korostaisi tiedusteluviranomaisen vastuuta tietojen käsittelyssä. Tiedusteluviranomaisen ei pitäisi myöskään kertoa tietoja luovuttavalle viranomaiselle minkälaista tilannetta tai rekisteriä varten tietoja pyydetään.

Ehdotuksesta jää epäselväksi mikä merkitys 109 §:llä on suhteessa 108 §:ään. Verotustietojen osalta ehdotetun 109 § on tulkinnallinen siltä osin kuin siinä viitataan todistamiskieltoa koskevaan sääntelyyn. Verotustietojen salassapidosta johtuen Verohallinnon virkailija ei voi käytännössä todistaa verotustiedoista. Tästä on säädetty nimenomainen poikkeus verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 19 a §:ssä jonka mukaisesti todistaminen on mahdollista vero- ja muissa rikosasioissa. Verohallinnon kannalta selkeintä olisi, että tiedusteluviranomaisen tiedonsaantioikeus ei olisi tulkinnallinen tältä osin.

Lausunto on tallennettu Lausuntopalvelu.fi –palveluun.

Pääjohtaja Pekka Ruuhonen

Ylitarkastaja Taito von Konow

von Konow Taito

Verohallinto